Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Vocabularius iuris utriusque

[Nürnberg], 4. Sept. 1481

F

urn:nbn:de:bsz:31-319946

Visual Library

eſt allegatio ꝯtra exceptōem et adiuuat actorē.
Exſupplicatio ē allegatō que replicatōꝫ īfirmat et reū adiuuat. Sꝫ explicatō ē allegatō īfirmās ſupplicatōem et ſic ꝓ actore ꝯtra reū.
Exponere.i.ꝯtra ſe ponere. Exponi aūt dicunť infantes.ſerui.liberti.⁊ lāguidi:ſi ſine cura ad mittūť.vel eis alimēta negant a pentibꝫ a dn̄is vel a patronis.vt in.c.vnico de infan.et lan. Exponi eñ aliqui ſolēt relegato pietatis officō infantes vel languidos ante eccleſias ponere vt eos alij miſeratione moti colligant.lxxvij.di.ſi expoſitus.
Expreſſum q̄ſtio dupl'r ſumať.no.ff.de vulg.et pupil.l.j.i pte.⁊ de p̄ben.ſi ep̄us.in glo.certas li.vj.
Expreſſa pupillaris ſubſtitutō.Re.ī.ſubſtitutio.
Exorciſte grece latine dicūť adiurātes.xxj.diſt.cleros.
Extimare ē alicui⁹ rei certū p̄ciū dare.et ē ideꝫ qd̄ taxare vel certū p̄ciū diffinire ⁊ determiāre.
Extraordinariū remediū ē qd̄ ob aliquā cām extra vel vltra curſum ſolidū alicui dať.vt reſtitutio miori leſo vel abſenti cā iuſta nccr̄ia vel probabili ad que remedia nūq̄ recurrēdū ē q̄diu remedio ordiario locus ē ad qd̄ pt̄ habere recurſ⁹.
Extraordinariū iudiciū ē corā delegato vel qn̄ nō ꝓcedi i figura iudicij.ſ3 ex officio iudicis in modū inquiſitōis vel denūciatōis.vide ter.iuncta glo.in.c.qm̄ cōtra.de ꝓba.
Extra no.archi.de p̄ſcrip.ſtatutū.li.vj.§.iij.
Extermiare ē q̄ſi extra termios vite vel iuriſdictōis ſue ponere.cle.vnica.de iureiurā.de here.excōmūicamus.§.moueanť.et.§.ſe.poniť etiaꝫ ꝓ deponere deſolari in exiliū mittere.
Extūc tp̄us extremum ſignificat.ff.de ꝯdi.⁊ demon.ſi is.§.ſi ita.
Ex.no.archi.iiij.q.v.Quiſqs.et pleni⁹ io.cal.in.c.veſtra.de coh.cle.et mu.et io.mo.de here.excuſatus.li.vj.Etiā archi.de p̄ben.cū in illis.eo.li.et paulus i.c.in l'ris.de reſti.ſpo.etiā no.C.de legi.l.nō dubiū.et qn̄ꝫ in ꝯpoſitōe ſtat augmētatiue ꝓ valde vt exequare.id ē valde equare.vt.l.j.ff.de lega.j.vbi diciť.ꝑ oīa exequata ſunt legata fideicōmiſſ.
Exploſa.id eſt excluſa.c.inquiſitioni.de ſen.excom.
Extorres.i.imunes vl' iſontes.de ſen.excō.c.cōtingit.⁊ diſt.xix.nulli phas ē.vbi dī.ſ3 extorris a ſcto fiat miſterio.et.c.diſ.c.ita dn̄s.§.i oēm terrā.vbi dī vt extorrē.i.alienum ſe miſterij itelligēt eē diui.⁊ hr̄.C.de cuſto.reoꝝ.in.l.de his.q̄ ē lex fi.⁊ de pe.diſt.ij.Itē ꝓinde vbi diciť.nudari facultatibꝫ ꝓprijs ⁊ patrie ſue extorres fieri.etiā.xj.q.j.cōſpiratōem.

Exqueſtor ē q publice pecuie ꝯgregāde ꝯſuāde ⁊ q̄rēde officiū hēbat hāc admiſtratōꝫ depoſuit.vel dr̄ ille q q̄ſtoris depoit admiſtratōeꝫ.vt no.inſti.in ꝓhemio.§.cūqꝫ.ſ3.in glo.vide ſup̄ ex conſul.et.ī.queſtores.et tantū de E.

Faber lignarius dicit nō ſolū q ligna dolat ſ3 genealiter oīs q edificat.ff.de ver.ſig.l.fere.§.fabros.
Fabricenſes dicebāť ſm.l.C.e.ti.li.xj.q erant deputati armis faciēdis repandis et vendēdis.Sed io.an.de ſen.excō.Et index.li.vj.dicit q fabricenſis dicitur qui publica arma facit et in publicis fabricis et nō alibi.et dat primicerioꝝ vt reponat in publicis armamentis.quoꝝ brachia ſtigmate figurabantur.Re.ī.ſtigma.
Facere diciť ille cui⁹ autoritate fit.de ſen.excō.c.mulieres.et facere dr̄ qs ſtatim.ꝯfeſtim.incōtinenti.mox.ilico.qd̄ facit ſine interuallo nullo actu ꝯtrario aut impertinēte intermedio.de elec.q2 ꝓpter.vbi dī q poſt collatōem.mox debꝫ electio celebrari.Similiť cū vis inferť pſone.incōtinēti repelli debet.i.ſine interuallo q̄ſi bello cōtinuato.Item id quod facit in triduo.C.de erro.aduo.l.vlti.vbi dicitur.q aduocatus poteſt reuocare errorem ſuum ſtatim.i.infra triduum et hoc intelligit placen.ſicut ſonat.Sed accurſi.hoc intelligit quando cauſa durat poſt errorem tm̄ per tres dies.Item quod facit in.x.diebus.ff.de conſti.pe.l.promiſſor.vbi dicitur q ſi quis ſine die conſtituerit ſe ſoluturuꝫ pecuniā alicui.contra eum agi poteſt ſi ſtatim non ſoluerit infra.x.dies.Item quod facit in vno anno.xx.q.j.puella.vbi dicitur.q ſi inſcijs parentibꝫ infra.xij.annum velum acceperit.parentes vel tutores poſſunt hoc ſtatim irritare infra annuꝫ Item quod facit cum quodam temperamento temporis.ita q nec minimum vel maximum tēpus aſſumit quod magis poteſt intellectu concipi q̄ dici.ff.de ſolu.l.ratum.et.l.de codicibus.vbi dicitur.q heres fideiuſſori teſtatoris hoc qd̄ adita hereditate ſoluit pro defuncto.ſtatim ſoluere debet.i.cum quodam temperamento temporis.nec enim ſtatim cum ſacco paratus venire debet.Item quod facit cum primo poteſt.de re.ſpo.olim cauſa.vbi dicitur.q vim illa tam rebus poteſt quis repellere incontinenti.i.q̄cito poterit collectis amicis.ita tamen q illud in continenti non extendatur vltra annum.hec her.de elec.quia propter.Item quod facit i vno menſe.j.q.j.ꝯſtat.vbi diciť.q ſi aliq ordiati ſūt ab hereticis per vim.ſi ſtatim renunciauerint ꝯciliabulo hereticoꝝ.i.infra mēſeꝫ tūc excuſan-

tur. Item ꝗcito ſcit. vt. xxxij. q. ij. mulierē. Itez qđ facit qñz. vt. ff. ſi cer. pet. l. j. vbi dr̄. Cuicunqꝫ rei aſſentimus alienā fidē ſecuti mox recepturi ex hoc cōtractū credimus.

Facitare ē frequenter facere. l. fulcimus. §. latitare aūt. ff. qui. ex cau. in poſſ. eatur.

Factio ē cōſpiratio. l. qſquis. C. ad. l. iulia. maieſta. vbi glo.

Falcidia dr̄ lex a falcidio tribuno plebiſ. q ipaz adinuenit ad hoc ꝙ qs extraneo in teſtamento ſuo legare nō poſſet: qn ad minꝰ quarta remaneret heredi. ꝙ ſi ꝯtra faceret. locū nō haberet. et ſic dr̄ falcidia a falce ad defalcādū ſingulis mādatis ꝑ quā ꝑmittitur heres habere quartā ꝑtem legatōis vel hereditatis. qñ etiam tota hereditas vel maior ps eſt legatis exhauſta. Et eſt triplex falcidia ſm ioh. an. in glo. di. ij. reſpōſa prudentiū. Re. infra lex falcidia.

Factū fieri cōtentū in diſpoſitōne. ſignificat ipz ad heredem vel aliū tranſire ſeu trāſire poſſe vł nō. ꝓut eīn ipm factū vel qđuis aliud medium ꝓbat ſignificat vel declarat. v. g. in cōuentione deducitur h̄ factū licere ire agere ꝑ fundū ꝑmittentis ad fundū eius cui ꝑmittitur. hec cōuētio nō trāſit ad heredes ſiue ſit appoſitū verbū pſonale tibi vel mihi ſiue nō. imo ſimpliciť dictū ē cōuenimꝰ licere ſeruo agere hoc factū nō tranſit ad dn̄m. §. ſed cū factū. inſti. de ſti. ſer. Sz ibi debitor cōuenit cū creditore ꝙ ei nō liceat debitū petere. et ita fit pactū de nō petendo ſimpliciter. hoc factū ſeu pactū trāſit ad heredes.

Facere qđ pt̄. qualiter qs ꝯueniatur et qñō itelligatur. habetur in. l. Sunt qui. cū. ix. l. ſe. ff. de re iudi. Nā patronus patrono liberi et parentes coꝝ miles armate militie vel doctor. pt̄ hiter ⁊c̄. Si cōdemnantur ad id qđ facere poſſunt. nō totū qđ habent extorquēdū eſt. ſed rō habenda eſt ne egeant. vt. l. i dānatōe. ff. de re. iur. Nā intelligitur qs facere debere qđ ꝯmode et honeſte pt̄ nec eīn videtur fieri poſſe qđ nō pt̄ fieri honeſte. ff. de ver. ſig. l. nepos ꝓculo. Et qñ factū ꝓ nō facto hr̄i non pt̄. ff. de cap. et poſtli. reuerſis. l. i vllo. §. facti. Item ꝑ factū ꝓbatur voluntas. ff. de legibꝫ. l. quibꝫ. c. dilecti. de ap. c. fi. đ ꝯiug. ſeruo. Et factū vel de facto cōſtat. iiij. modis. c. q̄ſitū. de co. cle. et mu.

Fallania eſt culpa vel iniuria ꝓpter quā vaſallꝰ amittitur feudum. Et ē quedaz culpa q̄ reſpicit dn̄m ſcz qñ tribꝫ vicibꝫ citatus legittime fidelitatem preſtare noluerit. vt in vſibꝫ feu. que ſit prima cauſa benefi. amit. c. j. Eſt et alia cauſa. qñ infeudauit alia lege q̄ ipe habet vel talez vaſallū qui feudū deſeruire nō poteſt. Quedā vero eſt culpa vel fallonia q̄ non reſpicit dn̄m ſcz. qñ vaſallus interfecit frēm vel filiū ſuū. vel filiū fris vel aliud crimē cōmiſit qđ patricide appellatōe cōtinetur. Et plures alias fallonias tā reſpicientes dn̄os q̄ alios ꝓpť quas feudū amittitur. no. hoſt. i ſum. đ feu. §. q. mo. ſeu cau. feu. amit.

Falſarij ſunt qui crimine falſi tenētur vel q crimē falſarioꝝ admittūt. vt de cri. fal. ad falſariorum.

Falſitas eſt mutatio veritatis. de cri. fal. c. j. c. licet. Et ꝑ to. ti. no. de reſcrip. ſuꝑ lr̄is. ꝑ doc. eo ꝙ falſitores ſemꝑ ſtudēt mutare ea q̄ vera ſunt vt falſa videantur veriſimilia. vt in auť. inſtru. cau. in pn̄. colľ. vj. et ſm ea q̄ no. azo i ſum. C. ad. l. corne. de fal.

Falſuz eſt qđ caret veritate. vt reſcriptū falſum qđ nō habz aliqđ primordiū ſeu ſbam veritatiſ ſcz ꝙ n̄ emanauit a papa ⁊ tn̄ apparet emanaſſe c. ſua nob. de offi. vica. vbi de h̄. Et no. in. c. ſuꝑ lr̄is. de reſcrip. ꝑ fran. de ſabrel. Vn̄ falſa. i. iniuſta. et vera. i. iuſta. iſti. q et ex q. cau. maˋ. n̄ poſ. §. eadē. l. eliaſcētia. vbi dz. ꝙ cā ſeľ approbata ſiue vera ſiue falſa nō retractatur.

Fallacia ſm hoſt. in ſum. de do. et ꝯtu. §. j. committitur i decipiendo in his que aſſerit aliquis falſe in certa ſcientia.

Fama ſm ſpe. ti. de noto. cri. §. fama. ē ille dignitatis ſtatus vita et moribꝫ ꝓprobatus ⁊ in nllō diminutꝰ ſm glo. C. ex q. cau. ifa. ero. l. j. ⁊ glo. iiij. in. c. veſtra. de coha. cle. et mu. et loqtur đ fama homis. Sz fama de aliquo negocio q̄ ē medium veritatis eliciende deſcribitur ſic. Eſt cōmunis et clamoroſa inſinuatō inſurgēs apđ totam vł maiorē ꝑtem ꝑplī ex incerto auctore ꝓueniens. Et dicitur a for faris. et dz ab opinione. qꝛ vltra ꝯn̄em opinionē requirit ꝯn̄em locutōz et ſic duo exigit. Et in deſcriptōe fame ꝑ ſpe. nomē dignitatis nō ponitur. ꝓ honore publico. ſm azo. h̄ ꝓ potētia a natura cunctis attributa. Et hec deſcriptō locū habet in bona fama. Qn̄z eť fama ſumitur ꝓ infamia ſiue mala fama. vt in c. tua. de coha. cle. ⁊ mu. et ideo ſm ſpe. fama pt̄ aliter deſcribi vt cōprehēdat vtranqꝫ ſcz bonam et malā ſic. Fama ē vehemēs vulgi et maioris ꝑtis opinio rei de q̄ q̄ritur cōſentiēs vel cōſonās.

Fama ab hoīe ſic conſueuit deſcribi. ē dignitas ſtatus vita et moribꝫ ꝓprobata. vt. ff. de va. et extraor. cogni. l. cognitōis. et qui talē famā negligit crudelis ē. xij. q. j. nolo. etiā fama. opinio. exiſtimatio. idem ſunt.

Fama inť hoīes ē publica et ꝯn̄is īſinuatō ex ſola ſuſpitōe et ex certo auctore ꝓueniēs.

Familia ſm azo. in ſum. C. de edi. ac. Appellatione familie cōtinētur oēs qui ſunt in ſeruitio alicuius etiā liberi homies q ſeruiunt ei bona fide. vel etiam alieni ſerui. et etiam qui ſunt in poteſtate eius. ſimiliter oēs ꝓpinqui liberti et pa-

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

troni.ſic generaliter ſumit̃ de v̓.ſig.l.fi. Unic⁹
vero ſeruus familie noie nõ cõtinet̃ nec duo fa-
ciũt familiã ibidẽ. Et dicit̃ a femore q̃ ẽ ps hois
genitiua.vt dicta.l.fi.C.de ver.ſigni.
Familieherciſcunde.i. hereditatis diuidende.
no.in rubro.ff.fami.herciſc.Re.ſup̃ actõ fami.
herciſc.Et differentiã inter famulũ.mãcipatũ.
et ſeruũ.no.archi.xxxij.q.iij.c.patrem.
Famoſum carmẽ ſm azo.in ſum.C.de iniur.ẽ
dictamẽ vel hiſtoria cõpoſita ad alicui⁹ infamiã
ꝓut ibi notare videtur azo.
Famoſus libellus pt̃ ꝓprie dici liber cõſcriptus
ob alicui⁹ infamiã.vt.ff.de iniur.l.lex tormen-
toꝝ.§.ſi qs liberũ.Et imponit̃ ei pena capienti
q famoſũ libellũ inuentũ nõ corrũpit.ſ; alijs mani-
feſtauit.et qui eũ dictauerit ſi nõ ꝓbauerit ꝺ ca
lumnia capitalit̃ puniet̃.ſm azo. in ſum.C.e.
ti.hec et plura ibi vide p eũ. Et hoc ẽ verũ ſi reo
cõuicto capitalis pena eẽt impoſita. aliter nõ.
Et no.in.l.vnica.C.co.ti.
Fatũ eſt genus diuinatõis cui q intẽdit dãnati-
onẽ aĩe ſue incurrit.xxvj.q.vl.n̄ obſeruetis.
Fatalis dies ſm azo.i ſum.C.de temp. ⁊ repa.
appel.dr̄ ſpaciũ tpis infra qđ appellãs debet ap
pellatõem ꝓſequi.Et qdaȝ olim q̃ttuor dies fa
tales ꝓcedebant̃.quoꝝ prim⁹ erat ſpaciũ ſex mẽ
ſium.Et h ſi appellatũ fuit a ſentẽtia clariſſimi
viri vel ſpectabilis viri vel delegati a principe.
Secũdi aũt dies fatales ſunt ſpaciũ.xxx.⁊ vni-
us dieꝝ. Tercij et quarti ſunt ſimilit̃ totidẽ.ſi
ſaltem facta fuerit appellatõ a delegato vel ſpe-
ctabili vel clariſſimo viro.ꝓut hoc habet̃ i.l.ij.
.C.de tem.appel.hodie aũt vn⁹ ex ordine tm̃ fa-
talis dies eſt.i.vnicus.Sȝ ſi iuſta cã interceſſe-
rit ali⁹ annus idulget̃.et ita erit ſecũdus dies
fatalis q̃ trãſacto lite nõ cõpleta rota manet ſẽ-
tentia.vt in aut̃.ei q appel.i dicto ti.de tem.ap-
pel.Dicebãtur aũt fatales dies.qꝛ eis fautum.i.
termin⁹ cauſe imponitur vel qbꝫ mora accidit
cauſe.
Femina ſm aliq̃s dr̄ a feditate.eo ꝙ fedas et
enormas ſupfluitates mẽſtruales emittit.Sola
em̃ ei feĩa ẽ aĩal mẽſtruale cui⁹ cruoris cõtactu
fruges n̄ germinãt.areſcũt herbe.arbores emit
tũt fruct⁹.ferrũ rubigine corrũpit̃.et ſi qdaȝ ca-
nes comedunt rabiẽ incurrũt.Uerificantur hec
in adamante.
Ferie ſm azo.in ſum.C.e.ti.dicũtur a foro q̃ſi
forie.qꝛ pſtant vacatõȝ ab his q̃ cõſueuerũt agi
i foro.Hoſti.tm̃ i ſum.co.ti.dic ꝙ ferie dicũtur
p cõtrariũ.Cũ em̃ ferie colẽde nõ ſint.he tm̃ co-
luntur.Uel dicũtur ferie dies q̃ſi dies feſtiuãdi
ſm papiã.qꝛ iſtis feriari.i.a mal̓ opibꝫ abſtinẽ
debem⁹.et nihilominus preſtãt imũitatẽ a mer-
cãtijs.cũ difficile ſit inter emẽtes ⁊ vendẽtes pec
catũ nõ interuenire.lxxxiij.di.ejciens.de pe.di.
v.c.q̃litas ⁊ negociũ.Ea q̃ tm̃ ptinẽt ad diſcipli
nã militarẽ vel ſcolaſticã vt artes liberales vel
ius ciuile i diebꝫ feriatis pagi pñt ſm azo.ff.e.
ti.l.j.vide no.p doc.in.c.cõq̃ſtus.ꝺ ferijs.vbi cũ
q̃ritur.an liceat ſtudere leges vel ꝓ p̃cio ſcribẽ
in diebꝫ feriatis vel feſtiuis vl̓ dñicis.Dicit io.
an.q̃n ſtudiũ ſit ſine ſolẽnitate nõ ꝓpter lucrũ ꝙ
tũc licet.cũ nõ ſit opus ſeruile. ſcilicet cum ſo-
lẽnitate ſeȝ in publicis ſcolis nõ licet.do.an.de
but̃.dicit ꝙ cauſa ꝯſilij dandi vbi neceſſitas ſua
det.ſed qꝛ cã tpe pitura eſt vel de loco longinq̃
⁊c̃.tũc licet ſtudere.etiã ad lucrũ al̓s non.Nec
in ſcientijs poſitiuis q̃ ad lucrũ vel honores ten
dũt.Sed in theologia ⁊ i ſpeculatiuis licet.Et
addit pan.etiã in iure canonico.qꝛ talis labo-
rat i vinea dñi et efficit̃ homo ſpeculatiu⁹ et ab-
ſtrahitur a vitijs.Nõ aũt cultus diuinus vel of
ficiũ p̃termittatur.qꝛ ſanius eſt maioribꝫ ſtude
re ⁊ mentes occupare q̃ ocium inſequi vel i lar-
uis vagari.imo melius eſt domi manere q̃ feſta
ecciaꝝ ꝓpter dominas viſitare.xiiij.q.j.odi ꝓic-
ci.vbi glo.et.l.penl̓.ff.de ferijs ꝺſcribẽtibꝫ ⁊ de-
legãtibus.vide in ti.de ferijs.p doc.Et ſic ferie
ſunt quedã ſolennitates tẽpoꝝ in qbꝫ cauſe tra-
ctari nõ debent.Et ſm goff.dicũtur ferie.qꝛ fo-
renſibꝫ negocijs immunitatẽ preſtãt.l.diuus.ff.
co.ti.Uñ feria vno mõ capitur ꝓ qualibet die i
ebdomada.et ita ſeruat eccia dicẽdo.feria pria
feria ſecũda.Et dicitur a for faris ſeȝ fando.i.lo
quendo. qꝛ ſingulis ferijs ſolo verbo loquendo
deus creauit hoiem et oĩa.Alio mõ capitur ꝓ
die ſolẽni feſtiuãda et ſic dicitur a feriendis vi-
ctimis q̃ offerebãtur in ferijs vel a feriãdo ſm
papiã.qꝛ et ſi oĩbꝫ diebus abſtinẽdũ ſit a ma-
lis iſtis tm̃ precipue.vt.c.j.de ferijs.Sunt ergo
ſic ferie cauſaꝝ ferie feſtiuãde et ſic ferie nupti-
arum.de quibus in.c.Capellanus.de ferijs.xx-
iij.q.iiij.Non oportȝ.xv.q.iiij.placita.lxxv.di.
ꝙ die dñico.Feriaꝝ alie ſunt repẽtine q̃s impa
tor vel princeps indicit repentine propter victo-
riam vel vxorem ductam vel filiũ natũ vl̓ ꝓpter
publicam cõgratulatõem ob diẽ natalis impa-
toris.vt.C.e.ti.l.j.Et dicũtur repentine qui n̄
ſunt certe.immo qꝛ repente et ſubito inducũt̃ et
a nullo iudice indici pñt niſi a pꝛcipe.vt in ti.
C.de ferijs.A nullo em̃ iudice p̃ſumi debet vt
auctoritate ſua aliquas cõdat ferias.Nã feria-
les ferias nouari oportet q̃s ammiſtrator edixe
rit.Alie ſũt ſolẽnes et quaꝝ quedã inducũt̃ ob
reuerentiam dei.vt dies dominicus.vt.l.ij.C.
co.ti.et.l.oĩes dies.Et p̃cipue omẽs dies.Et
p̃cipue oĩes feſtiuitates g̃lioſiſſime v̓gis Ma-
rie ſcõꝝ apl̓oꝝ ⁊ alioꝝ q̃ nũerãt̃.c.vl.e.t.et de
ꝯſe.di.iij.c.j.Alie ob honorẽ principis.vt dies

natalis vel coronatōis eius. C.e.l.fi. Et in d.l. oēs dies. Alie aūt ob honorē ciuitatū. vt dies natalicie maximarꝫ vrbiū vt rome et ꝯſtātinopolis.l.oēs pal. Alie ob neceſſitates hoim vł publicā vtilitatē. vt ſunt duo mēſes. vnus gr̄a meſſium. alius cā vindemie. De qbꝫ etiā in pal.l.oēs dies. vbi dr̄. oēs dies iubem⁹ eē iuridicos. illos tn̄ manere feriarꝫ dies phas eſt geminis mēſibꝫ ad requiē laboris indulgētior ānus excepit eſtiuis ꝗ̄ fauoribꝫ mitigādis et autūni fructibus decerpendis. has vero ferias ſpe.c.ti. nō vocat ſolēnes ſ3 indicat ruſticas vel publicas. qꝛ ꝓpt rēpublicā vel vtilitatē ruſticā inducunt̄. et forte ſpe. mouet̄ ex.l.j.i ꝑn.ff.e.ti. Et ſtatuunt̄ hſe rie ſm cōſuetudinē cuiuſlibet loci et ſm varios terrarꝫ ritus. vt.ff. de fer.l. ꝑſides.

Ferri ꝓprie dici⁹ ea q̄ q̄s i corpe baiulat. Portari vō ea q̄ qs i mēte ſecū ducit. agi vero vel duci dicunt̄ aīalia. vt.ff. de verbo.ſig.l.ferri.

Ferriminatō eſt eiuſdē generis materiarꝫ ſolidatio et cōiūctio. vt ſi ciphꝫ argenteo fund⁹ ferre⁹ apponat̄. de h no.i.l.in rem.ff. de rei ven. Sed ꝯplūbatio. Re. ſup̄ de A.

Feudū ſm hoſt. et azo.e.ti.i ſum.§.j. Eſt bñficium alicu⁹ rei inueſtitura interueniēte ſic conceſſe ſeu date aliq̄. vt dñium penes ꝯcedētē remaneat cuius occaſiōe recipiēs et ſucceſſor ei⁹ ꝯcedente dño ad id d q̄ ꝛ vſ3 ꝯuenit aut feudi nat̄a req̄rit ſe3 directū dñium. vtile aūt trāſit ad feudatarium. ar. eorꝫ q̄ no. de emphitheota.ff. ſi ag. vec. peta.l.vnica.§.q in. et fuit h dictū ſup̄ vtile ſm diuerſarꝫ regionū ꝯſuetudies qbꝫ obligat̄ ꝛ ipis ꝯſuetudibꝫ obligat̄. qbꝫ deficientibꝫ iuri ſcripto obligat̄. Pro diffinitōe feudi et donatōe ei⁹ vide in glo. in vſi.feu.q mo. feu.acq.in prin. et ſūmā ad quā ibi remittit̄. Dicit̄ aūt feudū a fidelitate vel a fide quā vaſallus dño p̄ſtare tenetur. Nec eñ debet aliq̄ inueſtitura fieri ei q fidelitatē facere recuſat. niſi feudū eo pacto ſit acq̄ſitū vt de eo fidelitas nō p̄ſtet̄. vt in ꝯſtitutōibꝫ feu. ꝑ q̄s fiat iueſti. et ꝑ q̄s recipit̄ ibidē i quibꝫ cau.feu.amit.in.c.ij.§.j.in vſibꝫ feu.no. Item feudū eſt res cōceſſa alicui ad vtendū ꝓ ſeruitiō ſm goff. eſt cōceſſio rei ꝓ omagio facta. et additur cōceſſio beniuola. qꝛ fit ex grata beniuolētia et ĝ beneficiū dr̄. Etiā id cōceſſio dr̄. quia apud dñm remanet ꝓprietas et dñiū directū. h vaſallus acq̄rit vſufructū et vtile dñium. Poteſt etiam ſic deſcribi feudū. eſt beniuola actio tribuēs gaudiū capiēti cū fruitio retribuēdo ꝑ quā trāſferē vtile dñiū de dño i vaſallū. Et ſic dr̄ a fidelitate quā vaſallus tenet̄ dño. de quo in.c.ex diligenti. de ſimo. et in ti. de feu.ꝑ to.

Feudū legiū ſm ſpe.ti. de feu. i tractatu libellorū.§.qm̄ ſup omagiū.v.porro ſi. Eſt qn̄ cauſa ꝛ occaſio omagij ceperit a dño. vt q baro dixit alicui paupi militi. ꝙ aliquā rem immobilem ſibi daret ſi ei facēt omagiū. et illam dedit. talis res vocat̄ feudu legiū. et talis vaſall⁹ homo legius. Et hec probātur in li. feu. Si de feu. ꝯtrouerſie fuerint vide.i.omagium.

Feudarius eſt qui feudum recipit qui etiam vaſallus dicitur.

Fictio iuris differt a preſumptōe. quia fictio iuris ſemper eſt cōtra veritatē. vt in iure poſtliminij ꝛc. Preſumptio aūt frequenter intelligitur ſtare cum veritate ſicut et ſepe ſtat. ius eñ fingit aliud q̄ eſt vt fingit mulierem ſtipulatā que nō eſt.l.vnica.i prin. C. de rei vxo. actō fingit natum quod nō eſt.ff. de ſta.ho.l.qui i vtero fingit nō eſſe natum quod eſt natum.ff. de libe. et poſtu.l.ticius teſtamento.§.lucius.

Fingit viuere quod nō viuit. inſti. de execu.tu.§.fingi aūt.

Fingit nō cōceptum eum qui mortuus naſcitur.ff. de ver.ſig.l.q mortui. nōt azo in prin. ſum. circa.x.ꝑdicamēta. et goff. in ſum. de p̄ſump.

Fides eſt fundamētū rerꝫ ſperādarꝫ nō apparentiū argumētū. Et ſm ariſto. eſt ratio rei dubie faciens fidem. Et fides ſm apoſtolū in ep̄la ad gal. vt ſumit̄ de ſum.tri.c.firmiter. eſt ſubſtātia rerꝫ ſperandarꝫ argumētum. Primū dicit̄ quia ſperare debemus qd̄ dictum eſt a ꝓphetis futurum. Secūdū dicitur. qꝛ ꝓphetias iam cōpletas debemus habere argumētū.i.ꝓbatōem nō apparētium de futuris cōplendis. Sed illa ē q̄darꝫ notificatio et nō vera diffinitō: quare magiſtraliter ſic diffinitur. Fides eſt volūtaria certitudo abſentiū infra ſcientiā et ſup̄ opinionē cōſtituta. Aug. dic. fides eſt credere qd̄ nō vides. Et ſunt due ſpēs ei⁹ ſc3 formata ꝛ informis. Et capitur multis modis. de quo vide glo. ho.in.c.firmit̄ de ſum.tri. et fi.catho.

Fideicōmiſſum eſt illud legatū vel relictū qd̄ cōmittit̄ fidei heredis alicui dandū ab eo. cū teſtator dicit heres fidei tue ꝯmitto. vt des legata et ꝯmiſſa. vt ſm azo. in ſum. C.e.ti.§.ſequit̄. Hodie tn̄ nō eſt differētia int̄ fideicōmiſſa et legata licet olim mlte eēnt differētie. Oīne ei legatu fideicōmiſſū dici pt̄. et ecōtra. ꝑ q̄ ex ter. inſti. de le.§.h nō vſq3. Nā ipoꝝ eadē ē nat̄a.ff. de leg.j.l.j. vbi dr̄ ꝑ oīa equata ſūt legata fideicōmiſſis.

Fideicōmiſſarius ē ille cui⁹ fidei legatū vel relictū ꝯmittit̄.

Fideicōmiſſaria libertas. Re.i.libertas.

Fideicōmiſſaria hereditas petitio eſt q̄ cōpetit ei cui fideiuſſoria hereditas reſtituitur ex ſenatuſconſulto trebelliano. vt qui habent agros cōfines. ꝙ ꝑ ipam diuidant̄ agri vel fundi.

Fideiuſſor eſt qui alienā obligatōem i ſuā reci-

pit vel ſuſcipit fidem.pñcipali nihilominus ma
nente obligato.videlicȝ q ſe ꝓ alio obligat vt eo
ſcȝ pñcipali debitore nõ ſatiſfaciẽte ipe ſatiſfaci
et.Et dicit̃ q̃ſi iuſſu alteri⁹ ponẽs fidem ſuã. vt
inſti.e.ti.in pn.et.ff.e.l.j.et.ij. Eſt aũt fideiuſſor
magnũ nomẽ generale.qȝ cõprehẽdit ſub ſe mã
datorẽ et ꝯſtitutorẽ.et eũ q ex toto in ſe alienam
obligatõem transfert.qui et ꝓmiſſor vocat̃. Sȝ
hi differũt inter ſe.qȝ cõſtitutor nõ obligat̃ niſi
precedat obligatio q̃ in iurib⁹ data ſit. vt in.l.j.
et.l.iij.§.j.cum alijs.ff.de conſti.pe.et.l.ij. C.
eo.ti.
Fideiuſſor vero ipam obligatõem precedit ⁊ ſe
quitur.inſti.e.§.fideiuſſor.Mandator aũt nun
q̃ ſequitur ſed ſemꝑ precedit obligatõem.vt.ff.
mandati.l.ſi vo ñ remunerãdi cauſa.§.ſi p⁹cre
ditã.niſi in caſu qui habetur in eo.§.v. plane.
Et differentiã hic poſitã no.glo.in.l. p̃alle.§.ſi
poſt.in pn.Cui ẽ ſimilis glo.C.e.ti.ſup rub.Et
q̃ p̃cedat obligatõȝ.vide hoſt.in ſũ.C.e.ti.§.j.
Fideiuſſor in rem ſuaȝ dr̃. q fideiubet ꝓ aliqua
re in ea cã q̃ res futura ẽ eius.v.g̃.dedi ꝓcura
torẽ ad defendẽdũ in cã mea et fideiuſſi ꝓ eo iu
dicatũ ſolui.hoc caſu fideiuſſor in rẽ meã dicor.
vt.l.ſi defunct⁹.ff.de ꝓcu.
Fideiuſſio ita fit. Si interrogetur fideiuſſor ſic
fide tua iubes q̃ iſte debeat. et ille reſpõdeat fi
deiubeo.vt inſti.eo.ti.§.in ſtipulatõib⁹. Hodie
tñ ſm hoſti.in ſum.e.ti.§.qualit̃.vulgares vtũ
tur hoc mõ es fideiuſſor ꝓ tali et ꝓmittis mihi
ꝓ eo.et iſte reſpõdet ſic vel ꝓmitto.
Fidelitas ſm hoſti.in ſum.de feu.§.quid ſit fi
delitas.nihil aliud eſt niſi iuſiurandũ qđ a va
ſallis preſtat̃ dño.Et ibidẽ habet̃ plena forma
fidelitatis.et.xxij.q.v.de forma. de iureiurã.c.
Ego.N.Et in q̃ differt ab omagio.no.i cle.pa
ſtoralis.§.rurſus.de re iudi.
Figuline dicũtur loca in quib⁹ figuli exercent
officia ſua vel artem.
Filius arrogatus.Re.ſ̃.arrogatio.
Filius adoptiuus.Re.ſ̃.adoptio.
Filius eſt is quẽ nuptie demõſtrãt.vt.ff.de i ius
vocan.l.Quia mater.Uel ꝑ ꝯfeſſionẽ patris et
matris.c.tranſmiſſe.q fil'.ſint legit.Uel ꝑ affe
ctũ.C.de preſump.afferte.ij.q.vij.ad romanoȝ.
Et ſtatur his cõiecturis donec ꝓbetur cõtrariũ
ſm goff.in ſum.ti.d̃ na.ex li.ven.
Filiusfamilias dicit̃ q eſt in p̃tate patris vl' pa
rentis.vt accipit̃ in.l.fi.ff.de his q ſui vl' alieni
iuris ſunt.ſicut filius emancipatus dicitur qui
extra poteſtatem patris ẽ.
Filij naturales ſm azo.in ſum.C.e.ti.ſũt mul
tiplices.Aliqui ſunt naturales vt legittimi. vt
qui naſcuntur ꝑ legittimũ thorum.Alij ſunt le
gittimi tm̃.vt adoptiui.alij naturales tm̃.vt nati
ex concubina vnica et in domo indubitato affe
ctu coniuncta. Alij neqȝ naturales neqȝ legitti
mi.vt q ex illicito et dãnato coitu nati ſunt. De
his omnibus eſt glo.inſti. de adop. in prin. Et
glo.in.c.ꝑ venerabilem.qui fi.ſint legittimi.Et
quot modis naturales de ſoluto cum ſoluta ef
ficiantur legittimi.patet in.c.tãta. qui filij ſint
legittimi.vbi etiam dicitur.q̃ filij vulgo nati vl'
cõcepti ſunt.qui non habent patrem determina
tum.Sed vt azo dicit.hec diſtinctio ſm iura ci
uilia imperatorum datur.et non ſm iura natu
ralia.quia forte ſm theologos non eſt vſqȝqua
qȝ verum ſm quos matrimonia ſeu indiuidua
maris et femine coniunctio eſt de lege nature.
quia ſm areſtotelem et philoſophos.j. politi.
Naturalis videtur coniunctio vnius ad vnam
Et vagus eſt concubitus contra naturam.
Filij ſpurij dicuntur qui de adulterio ex ſoluta
cum non ſoluto vel econuerſo concepti ſunt.c.
tranſmiſſa.prealle.et.l.vulgo.ff.de ſta.ho.
Filiaſter filiaſtra eſt filius vel filia ex alio con
iuge genitus vel genita non ex eo quem modo
habet mulier.vt.xxx.q.j.ſi quis filiaſtrum.
Finium regundoꝝ.Re.ſ̃.actio finium regun
dorum.
Finitiuus.i.vicinus.ca.per tuas.d̃ ſen.excom.
Fit et fiunt. Hec verba non tm̃ riſpiciunt pre
ſens ſed etiam futurum.xxv.q.j.generali.i tex.
et in glo.
Fieri incontinenti dicitur hoc quod poteſt com
mitti iudicis arbitrio.vt dic alan⁹.de app.c.an
ſit.in glo.vlti.i.i actu ſe tenente. hoc eſt anteq̃
contrahentes ſe ad aliquem actum et negocia
diuertant.ff.de ver.ob.l.continuus.vide ſupra
facere vbi de hoc.
Fiſcus eſt ſaccus regius in quẽ reducũtur vl' cui
applicãtur bona bannitoꝝ vel ꝓſcriptoꝝ. talit̃
accipit̃.ff.locati.l.ſed edes.§.fiſcus.Uel eſt re
gij vel imperialis theſauri congregatio vel im
perialiũ bonoꝝ collectõ vl' p̃uilegiũ.qȝ fiſc⁹ mlta
hȝ p̃uilegia.vt no.azo i ſũ.C.d̃ priui.fiſc.ad qđ
vide no.C.de iure fiſci.rub.Et nota q̃ differen
tia eſt inter fiſcũ et rempublicã.ſicut inter ſpẽm
et genus.Fiſcus em̃ eſt burſa ſoluȝ de comodo
pecuniario.Sed reſpublica pecunias honoẽs p̃
mia ⁊ alia ꝯſiderat.no.ĩ.l.mãcipia. C. de ſer.
fug.
Flamines dicebant̃ ſacerdotes gentilium a
filo quo in capite vtebantur. a quo dicebantur
flamines quaſi filamines.nam nudis eos capi
tibus penitus incedere nephas erat.diſtin.xxj.
cleros poſtmedium .Inde Archiflamines di
cebantur et prothoflamines.vt.e.di.§.j.
Floci noĩe itelligit̃ habit⁹ habens maicas lon
gas et amplas.Cucullus vero nomine habitus

longus et amplus ſine manicis vt in cle. ne in agro. §. verum. de ſta. mona.

¶ Fodine dicūt loca vel fouee vbi aliqd fodit. di. xxj. cleros. Inde dicūt ferrifodine fouee vbi fodit ferrū. et aurifodine vbi aurū.

Formula Re. ſupra actio.

Forus eſt exercēdaꝝ litiū loc⁹ a fando dict⁹ vel a foronio rege q p̄io grecis lr̄is legē dedit. vt ī ver. ſi. c. forus. et. vij. di. moyſes. et ꝯſtat ex trib⁹ ſcȝ cauſa lege et iudicio. Itē forus idē eſt qđ tribunal. Et vt azo dicit. forus ponit ꝑ burſa. Et alio mō dicit formariū. vt ait placen. de qb⁹ ſedilia iudicātiū ꝯficiūt. Ideoq; appellat pretoriū Tribunal aūt dr̄ maioꝝ iudicū. ſcȝ q hn̄t merū imperiū. Pape aūt ꝑprie dr̄ ꝯſiſtoriū. Itē eſt planicies ī naui. Itē ē loc⁹ vbi merces reponūt. Itē foramē remi nauis. Itē ſcriptoriū foraminoſuȝ ꝓ ipponēdis pēnis ⁊ cornib⁹ vel calamis ad ſcribendū deputatis. Et hec ſignificata hȝ forus vt plurimū in maſculino genere. ſm hoſt. in ſum. de fo. ꝯpe. §. j.

Forū aūt in neutro genē ſm hoſt. ibidē ponit ꝓ loco deputato ad emendū vel vendēdū res. Aliter aūt ſm azo. dr̄ diſtrictus ciuitatis vel territoriū iudicis in quo aīaduertere ⁊ pūire habȝ delinquētes. l. ſi pupill⁹. §. territoriū. ff. ð vbo. ſigni. Et veniūt ibi q̄ ſūt iuriſdictōis n̄ q̄ ſūt ordinis. Et dr̄ q̄ſi fodiū. eo ꝙ q ſūt in diſtrictu ad fodia vel munera ſeu angarias cōpellūtur. Vel dicit a ferēdo. eo ꝙ munera ſubeunt et inferūt. Aliter ſm goff. et hoſt. ibidē ꝯuenietes forū et ē idem qđ tribunal. qꝛ tribunal forte habȝ aliquā ſilitudieȝ cū foro. qꝛ ſicut ī foro venali qđ nos nominam⁹ forū ꝯueniūt multi vendētes et emētes ſiue res venales inferētes. Sic etiā ī foro iudiciali ſcȝ in tribunali ꝯueniūt mlti litigātes ſeu ꝯtētiones ⁊ lites inferētes et exīde diffinitōes deportātes.

Fornicatio eſt cuiuſlibet illiciti coit⁹ genus q fit ex̄ vxorē legittimā. ſpālit in vſu viduaꝝ meretricū vel ꝯcubinaꝝ. Sȝ ſtupruȝ rapt⁹ inceſt⁹. Re. locis ſuis. Et quelibȝ fornicatō ſimplex ē pc̄m mortale. vt cle. ad nr̄am. de here. Et ḡ de iure canonico hodie ꝓhibit⁹ ē ꝯcubinat⁹ q tn̄ ꝓmittebat tanq̄ licitus de iure ciuili. l. in cōcubinatu ff. de ꝯcu. inſti. de pa. pote. in glo.

Foreſta ē locus vbi fere inhabitāt vel includūt. Et vbi qs habet vſum ſenādi ſm bern. de dona. cū dilectus. in glo. j.

Foraneus dr̄ q forū tenet vl' de foro venit. iij. q. vj. peregrina.

Forte qn̄ ſit dubitatiuū facti et qn̄ iuris. no. archi. xj. q. iij. nolite. etiā qn̄ȝ capit certitudinalit ꝓ expreſſiuo veritatis et non pro nota dubitationis vt in multis iurib⁹.

Forſitan etiā qn̄ȝ capit nō dubitatiue. de vo. et vo. redē. c. magne. et ſic eſt expreſſiuū veritatis. de ꝑcu. tue. xxxiij. q. ij. admouere. circa mediū. et de pe. di. j. q̄obrem. de ſupplen. negli. ꝑla. c. j. li. vj. qn̄ȝ eſt nota dubitatōis. de teſta. c. ij. ⁊ cle. paſtoralis. ð. nūq̄ etiā. de re iudi. vide glo. ī pre alle. c. ij. de teſta.

¶ Frater dicit q̄ſi ferens aliū vel alterū.

Fratres cōſanguinei ſūt fratres ex eodem pr̄e ⁊ eadem matre ſanguinee geniti. ita expoit ter. in. §. ſunt aūt cognati. inſti. de legi. ag. ſuc. et. l. ita qȝ. C. eo. ti.

Fratres patrueles ſunt duoꝝ fratrū filij. vt di cto. §. ſunt aūt. vſi. eodem numero. Et inſti. de gra. §. quarto gradu.

Fratres vterini ſunt filij eiuſdeȝ matris. vt exponit glo. inſti. de legit. ag. ſuc. §. ħ habendū.

Fratres ꝯīter dicūtur oēs xp̄iani tā laici q̄ clerici ꝑ lauacrū regeneratōis ī baptiſmo. c. ad mē ſam. xj. q. iij. et. c. Iohānes. de regu. ꝑ io. an. ij. q. j. Si peccauerit. Sȝ an denūciatō euāgelica habeat ſolū locū in fratrib⁹ iſtis. vel etiā in fidelib⁹. videlicet ſi xp̄ian⁹ denūciaret paganū. videtur ꝙ nō. qꝛ dicitur ibi frater tuus. poteſt dici ſm panor. ꝙ ſic. ſalteȝ aliquo mō. ſcȝ qn̄ peccat cōtra precepta naturalia. c. qđ ſuꝑ his de vo. et vo. redēp. Sunt eīn ꝓximi nr̄i q̄ꝝ aīas lucrifacere debem⁹ ſm glo. in. c. ꝓxim⁹. de pe. di. ij. Et ſic cōcluditur denūciatōȝ euāgelicā aliq̄ mō locū habere cōtra infideles. Itē ante ꝯcilia apoſtoloꝝ in primitiua eccleſia oēs appellabantur fratres diſcipuli xp̄i. xxij. di. ſacroſc̄ta. ꝑprie tn̄ religioſi mēdicātes nō hn̄tes bona ī ꝯīi fratres dicūtur. Et alij habentes bona ī ꝯmuni vt ordinis ſancti benedicti bernardi ⁊c. qui monachi dicuntur. cle. dudū. de ſepul. Et cle. exiui de paradiſo. de ver. ſig. Et ſm panor. monachi nō appellantur fratres ꝑprie. licet large loquendo ſic. Sic etiā de monialib⁹ que de ordinib⁹ mēdicantium dicuntur ſorores. et alie monache moniales vel ſanctemoniales.

Fraternitas q̄t modis ſumitur ī iure no. io. an. in ꝯmēto decre. ioh. de reg. et trāſeū. ad reli.

Fraus idem eſt quod dolus. No. tamen quedā differentia in. l. iuriſgen. §. ait pretor. C. de pac. vbi vide. hic tamen fraus capitur prout fit legi. quando quis facit contra ſignificatuȝ legis que ſita palleatione qua videatur non agere ī fraudem legis. ff. de legi. l. fraus. ð. gra. filiuſfamilias indiget pecunia. petit a me ſibi mutuari. video ꝙ per hoc inciderem in ſenatuſconſultuȝ macedonianū. pecuniā non mutuo ſed frumētū vt vēdat et pecuniā habeat ne videar icidē ī macedonianū. certe. ego nihilomi⁹ icido. vt. l. ħ iuli an⁹. §. mutui. ff. ad macedo. qꝛ frumētū n̄ trado

nec recipit niſi ad palleatõez. patz h. q2 frumẽto nullaten⁹ indigebat ⁊ pecuniã hẽbã ad mutuandũ h nolui ne inciderẽ ⁊ tñ incido mutuãdo frumẽtũ. ¶Naz attẽto animo meo. ⁊ r̃cipiẽtis nõ mutuo frumẽtũ h pecuniã. ⁊ idẽ ſi trado libz vt vẽdat. Idẽ ſi vir donat ticõ vt tici⁹ donet vxori. l. ſi ſpõſus. i pnci. ff. ð dona. int̃ vi. ⁊ vx. q2 i aĩo donãtis ẽ ſimplr̃ donare vxori nõ ticio. iõ facit fraudẽ legi. Fit aũt fraus legi qñ fit cõtͣ ſignificatũ legis palleatõe q̃ſita. h fit ꝯ legẽ qñ fit ꝯtra id qð p legẽ ſignificat̃. tñ nulla palleationc queſita. ff. ð legi. l. ꝯtra legẽ. Ex his patz ꝙ ſi bona fide mutuo filiofamilias frumẽtuz credens ipm indigẽ. nõ incido i macedonianũ. q2 nec facto nec aĩo facio ꝯ ei⁹ ſignificatũ. Et h ẽ ſi ſit error intolerabilis. q2 fraus req̃rit animũ ſec⁹ ſi pecuniã mutuo errãs i iure. q2 tal' error nõ excuſaret eo ꝙ ſignificatũ ẽ ꝯtra factũ legis ar. l. ij. C. ad macedo. ptz i ſtatuto pedagij i põte aurelianenſi. q̃ cauet̃. vt q̃libz nauis trãſiẽs onẽata ſubt⁹ põtẽ. ſoluat certũ. qd ſi hñs duas naues oneratas exonerat vnã ⁊ ponit i aliã vt ſoluat tm̃ ꝓ vna. certe talis ñ incidit i legẽ. nec facit ꝯ legẽ nec fraudẽ legi. q2 lex ñ ꝓhibz h facere. Et iſte pt̃ ſibi ꝓuidere ð meliori ſuo fraudo ſignificatũ legis. Et idez ẽ ſi ſtatuto caueat̃ ꝙ ducẽs q̃drigã oneratã p põtẽ ſoluat tantum q2 pt̃ exonerare eã vt nil ſoluat. ⁊ facẽ trãſire p flumẽ vl' portari p hoies. q2 licite pt̃ fraudo termino legis ſic pt̃ ñ ducẽ merces p terras ne pedagia ſoluat. Sz ſi ducerẽ naui vl' q̃drigã oneratã ⁊ nõ ſoluerẽ. vl' ſoluerẽ pecũias tñ ſciẽter inutiles. tũc facerẽ ꝯtra legẽ vl' in fraudez legis. ¶Nota Io. fa. de h in. §. penul. inſti. de adop.

Fructus dicũt̃ q ſupſunt deductis expẽſis que fiũt grã fructuũ querẽdoꝝ colligẽdoꝝ ⁊ ꝯſuandoꝝ. qð locũ hz tã in bone q̃ in male fidei poſſeſſoribꝰ ⁊ i ꝑdonibꝰ. vt. ff. ð pet. here. l. ſi a te. §. fruct⁹. ⁊ l. placet. in fi. C. ð fruc. ⁊ lit̃. expẽ. l. j.

Fructuũ aũt alij ſunt induſtriales. vt frumẽtũ. vinũ. ⁊ oleũ ⁊ ſimilia. ſ. lac ⁊ lana q̃ ſine induſtria hoĩs ñ ꝓueniũt. Alij ſunt fructus naturales q̃ ex ipa naťa ꝓueniũt. ſ. ſine mag̃ induſtria hoĩs. vt poma pira ficus ⁊ hmõi. Vtraqz diffinitõ pt̃ colligi ex. l. j. §. fruct⁹. ff. ð vſur. ⁊ de reſti. ſpo. c. q̃uis. i glo. fi. Sũt ẽ naturales fruct⁹ i qbꝰ factũ naťe ꝓcedit factũ hoĩs. ⁊ ex ſolo rudi vſu poſſumus ill' vti. h induſtrialibꝰ ñ ſic ſolo vſu rudi h curis adhibitis licz etiam natura coopet̃. cura tñ maioꝛ reqrĩt nõ modica ⁊ ꝑſunctoria ſic i naturalibꝰ. vide glo. ĩ. l. ſeq̃t̃. §. fructus. ff. ð vſuca.

Fruct⁹ ꝑcepti dicũt̃ q aliq̃ mõ ſunt a ſolo ſepati ⁊ i horreis recõditi.

Fructus ꝑcipiẽdi dicũt̃ q immaturi ſunt q̃s verus dñs poſſidet. de his in ſpe. eo. ti. de fruct. et lit̃. expẽſis. ⁊ azo i ſũ. C. ð rei vẽ. Vnde fruct⁹ diuerſimode ſignificat acceſſiõez vſufructuum ſeu ius vtẽdi fruẽdi. Et ius fruendi dempto vſu ꝓmo ſignificat acceſſionẽ. Et hanc dupliciť. ſ. ſtrictius ex eo ꝙ ex ꝑdijs ꝑcipit̃ ⁊ nõ ꝯphendat fetus animaliũ vl' vſuras pecuniaꝝ. ſic ſumit̃ in rub. ð vſu ⁊ vſufruc. le. ¶Nam ibi fruct⁹ ſumit̃ ꝓut diſtinguit̃ ab vſura ⁊ a pecudibꝰ. q2 in his etiã fruct⁹ eſt. l. in pecude. ff. ð vſufruc. ¶Nõ aũt ꝯprehendit partũ ancille. Magis late aũt ſignificat vt etiã ꝯphẽdat vſuras. vt. l. vſure. ff. ð vſur. Itẽ ⁊ ꝑẽſiões ꝑdioꝝ. l. ꝑdioꝝ. eo. ti. Secũdo ſignificat vſufructũ. ¶Nã legato fructu fũdi videt̃ legatus vſufructus. q2 dicit tex. vſufructui intereſt ñ econtra. l. ſeruũ. §. ſi vſufructus. ff. ð vſu ⁊ habi. Ex h ſeq̃t̃ ꝙ ſi legato fructu fũdi vſus adimat̃. inutile fit legatũ vſufruct⁹. ſed vtile manet i eo qð ſupeſt vſui. Et idem intelligo vſufructu legato. vt. §. ꝓal. ¶Nõ obſtante illo tex. q in fi. dic̃. inutilis ẽ ademptio. Quia verũ ẽ in fructu qui ſupeſt vſui vl' qñ teſtatoꝛ voluit adimere vſuz legatũ q̃i ꝑſone legatũ. q2 cũ nõ legauerit ꝓut ꝯtinet̃ i vſufructu nulla ẽ ademptõ.

Frui dr̃ q fruct⁹ ꝑcipit.

Fructuarius dr̃ q rei dñs nõ eſt. vt in. l. vti frui. ff. ſi vſufruc. peta. Tñ in q̃buſdã caſibꝰ ꝓ dño habet̃. ſ. i ꝑcipiẽdis fructibꝰ. ff. ð vſufruc. l. ſi ticij. §. j. ad h facit ꝙ vſufructuari⁹ ñ ſit dñs. ¶Nã ad id qð dictũ ẽ ad eũ oẽs fructus generaliť ſpectãt. ẽm placẽ. ff. ð vſufruc. l. vſufruct⁹. ꝓall. in ꝑn. i ſũ. C. ð vſufruc. Et q̃uo differãt ab vſurario. Re. j. vſurari⁹.

Fruſta no. archi. ð accu. c. j. li. vj.

Fugitiu⁹ ẽ q ea mẽte r̃cedit ne redeat ad dñz licz poſtea redeat. vt. ff. ð edi. edic. l. qd ſit fugitiu⁹. ð h vid azo. i ſum. C. ð fu. ſer.

Fulminare dr̃ iudex iniuſte vl' indeliberate ſententiã ꝓferẽs ſine maturitate. de ſen. excõ. c. j. li. vj. ¶Nõ ẽ leuit̃ dicat̃ fulminare h ꝯmũiter ferre ſniaz etiã ꝯtra abſentẽ ꝓmere ſniam ñ ceſſz. C. ð iudi. l. ꝓperandũ. circa mediũ legis.

Fullones dicũt̃ mundatoꝛes ⁊ dealbatoꝛes veſtiũ ⁊ carũdẽ decoꝛatores ſeu coloꝛatoꝛes.

Functio eſt vſus ꝯſuetus functus ab eo qui fũgebat̃ honoꝛe aliq̃ aut officio. Hic dicitur q iã expleuit officiũ vite. Vnde dicitur ꝙ mutue pecunie magis functionẽ in genere ſuo recipiũt p ſolutõem q̃ p ſpeciem. i. ſoluendo mutuam pecuniam magis vtimur genere. i. rei manerie q̃ ſpecie. i. eodem coꝛpoꝛe. aliter non eſſet mutuũ vel mutatum ſcz de meo tuum ſed ꝯmodatuz. ſ. ad comodum vtentis datuz. ff. ð re. here. l. mutuum.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Functō publica. Re. ff. ꝺ pu. ⁊ vecti. l. j. §. h ti.
ſup ꝺ. impendat.

Funeraria actō. Re. ſ. actō funeraria.

Fundatur intentio per teſtes vel inſtrumenta
vel confeſſionem vel euidentiam facti vel preſū
ptiue. vt ē glo. in ver. fundauerit. ca. finē. de do.
⁊ ꝯtu.

Fundus eſt manſio alicuius cum acceſſionibꝫ.
Aliter diffinitur. vt in. l. qm̄. ff. ꝺ ver. ſigni. Et
no. ꝙ fundus eſt nomen homogenium. quia qli
bet pars fundi dicitur fundus. ſunt eniꝫ homo
genia in quibus eſt idem predicatum in parte
quod in toto. vt aqua terra lig[n]uꝫ pannus ⁊c̄.
Alia dicuntur eutrogenia in quibus pars non
capit eandem denominationem cum toto. vt do
mus cathedra tunica manus pons. vnde nō va
let legatum fundi ⁊ eſt deriſoriuꝫ. l. legato. ff. de
lega. j. Nam legando ſpacium palme de fundo
diceretur fundum legaſſe. Sed ibi bona gloſa
ꝙ non valet legatum generale legando rem ſb-
ſtantiam vel animal. quia muſcam dando libe-
raretur.

Fundus dotalis eſt qui matrimonio ꝯcto datꝰ
eſt ſponſo.

Fundus quaſi dotalis dicitur qui traditus eſt
ſponſo nondum ſecuto matrimonio pro quo ⁊
ſuperiori dicto. fa. l. j. ff. ꝺ fun. dota.

Fundus inſtructus eſt edificatus vel cultus.

Fundus iugeus eſt terra que modo non arat̄.
licet olim fuerit fertilis. al's que modo aratur
licet olim fuerit ſterilis.

Fundus linitatrophus al's militratrophus di
citur a trophus id ē deſcriptō ⁊ milite quaſi de
ſcriptus ad vſum militum qui limites imperiū
cuſtodiūt. vt. C. de fun. limitato. l. j. ⁊. l. Si ac-
cipitur. li. xj. Aliter dicitur fundus limitoſus.
vt ibidem. de fun. limi. ⁊ palu.

Fundus agometicus. Re. azo. in ſum. C. co. ti.

Fundus ſaltuenſis eſt fundus in quo eſt ſaltꝰ.
. C. ꝺ fun. ſaltu. li. xj. Re. ī. Saltꝰ.

Fundus releuatus dicitur qui olim erat palu-
ſtris. nunc autem factus eſt ſerenus al's terrenꝰ
. C. ꝺ fun. pa. l. fi. li. xj.

Fundum diuidi in certas regiones. eſt ipſū di-
uidi in determinatas partes.

Furtum eſt contractio vel contractatio fraudu
lenta ſeu fraudulosa rei aliene mobilis corpo-
ralis que fit inuito domino. cuius res fuit ani-
mo lucrandi ſcilicet gratia rei vel poſſeſſionis
vel vſus. vt. ff. eo. ti. l. j. Dicitur autem furtum
ſm azo. a furno. i. nigro. eo ꝙ clam ⁊ obſcure ⁊
plerūqꝫ de nocte fiat. Et dicitur a fraude vl' ab
auferēdo. vt. l. j. in princi. ff. eo. ti. Et inſti. ꝺ ob
li. que ex delic. naſc. in princi. ⁊. §. furtuꝫ autē.
⁊. §. placuit. Et prohibetur in decalogo. xiiij. q.
v. penale. ⁊ no. xxxij. q. ij. ꝙ in omnibus. Et no
ta ꝙ pro furto non debet quis mori nec mem-
brum perdere. ſed fuſtigari ſcopari vel alit̄ ca-
ſtigari. C. de ſeruis fugitiuis. aut̄. ſ nouo iure
Sꝫ ꝯ quis ſuſpendi debet ꝓ qnqꝫ ſolidis. §. ſi
qnqꝫ ſolidos. vt in aut̄. ꝺ pa. te. coll'. x. Dic̄ Ja.
colubi. bonoñ. ñ ſeruari. §. ꝓalle. ꝗ ſm Salice.
nō eſt curādū. Et dicit vulgo ꝙ ille. §. procedit
ex ꝯſuetudine quē richar. ꝺ ſalice. intelligit i ca-
ſu ſingulari. ſ. quando propter furtum tale. v.
ſolidoꝝ par violatur. dns catho dic̄ ꝙ. v. ſolidi
ſunt. v. aurei. qꝛ etiam ita capit̄ ſolidus ꝓ au-
reo. C. ꝺ ſuis fugitiuis. l. quicūqꝫ. ibi. vl'. xx. ſo
lidos reddat. vbi glo. dic̄. Talē ſolidū accipe q
valeat vnū aureū. qꝝ. lxxij. faciūt vnā librā au-
ri. ſic inſti. de pe. te. liti. §. fi. Jure digeſtorum
fur puniebatur extraordinarie. nec moriebatur ni
ſi famoſus latro. iure aūt autē. habetur ne mori-
atur nec membrū perdat. vt. ſ. autē. ſ nouo iu-
re. poſtea in ti. de pa. te. ꝓ qnqꝫ ſolidis. vide ti.
de pa. iura. fir. debet legittīe puniri qꝺ mltipli
citer intelligitur. Tandem iura municipalia
puniūt aliter. Nā principes pñt ſtatuere vt ne-
mo moriatur niſi ipi diſpoſuerint. vt glo. in. §.
furtum. de pa. iu. fir. coll'. x. que eſt magiſtra fur
toꝝ. Nam qdā ſunt furta domeſtica nō publice
cohercēda. l. reſpiciēdū. §. furta. ff. de pe. dicūt
enim doct. ꝙ nullus famulꝰ pro furto in domo
cōmiſſo mori debet. Alia ſunt furta non dome-
ſtica. ⁊ tūc fures balnearij vl' ſaccularij fuſtigā-
tur. gloſa eſt in. l. ſi ſe al's cum te. ff. de his qui
no. infa. Alij diurni ⁊ hi remittuntur ad iudi-
cem. Et nota ꝙ furti emptor debet ipſum reſti-
tuere ſine precio nec poteſt ipſum pro precio re
tinere. l. ij. C. de fur. immo eſt modicum ꝙ reſti
tuat ne ſaltem in ſuſpitionem furti cadat. ⁊ ſic
ad furcas vadat. vt ibi.

Furtū ꝯceptū eſt. cū qs pñtibꝫ teſtibus apꝺ ali-
quem rē furtiuā q̄rit ⁊ iuēit. vt inſti. ꝺ obli. q̄ ex
delic. naſ. §. ꝯceptū furtū.

Furtum oblatum eſt. cum quis rem furtiuam
alicui obtulit vt potius penes eum q̄ꝫ penes ſe
inueniretur. Sꝫ illa nomina nunc non ſunt vſi
tata.

Furtum prohibitum dicit̄ cū quis volētē rē fur
tiuaꝫ querē ꝓhibuit. vt dicto ti. ꝺ obli. ex delic.
. §. eſt etiā. vbi dicit̄ ꝙ he actōes furti ꝯcepti ob
lati ꝓhibiti ⁊ nō exhibiti i deſuetudinē abiert.

Fur eſt qui clam obſcure ⁊ plerūqꝫ de nocte reꝫ
alienam amouet inuito domino gratia lucran-
di. ⁊ ſubaudi. ſine armis. vt in auten. Sed no-
uo iure. C. de fur. ⁊ ſer. cor. Et dicitur fur a fur
no quod idem eſt quod nigrum. quia vt pluri-
mū i obſcuro furat̄. vñ q male agit odit lucē. de
offi. dele. ꝯſuluit.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Fur manifeſtus dr̃ q in ipõ maleficiõ ẽ deph̃eſ⁹. vł i loco in q̃ ꝯmiſſuʒ ẽ furtũ vel p⁹ furtũ factuʒ dũ tandẽ de furto dephẽdit̃ anteq̃ deportauerit ad locũ ad quẽ deſtinauerit. inſti. e. ti. §. maifeſtus.

Fur nõ maifeſtus dr̃ q rẽ detulit q̃ deſtiauit. vt ti. pal. §. ſ; ſi ꝑtulit. vł ſic dr̃. q cuʒ re furtiua in ipõ actu furãdi ñ dephendit̃. ſ; iã deportauerat rẽ furtiuã in locũ in quẽ deſtinauerat. nihilominus ꝯuincit̃ poſtea d̃ furto.

Furti actõ. Re. ſ. actõ furti.

Furti ꝯditõ. Re. ſ. ꝯditõ.

Gaſtaldus ẽ maior dñs q hʒ curã exterioꝝ reruʒ epiſcopi.

Gener me⁹ ẽ marit⁹ filie mee. vt in. l. nõ facile. ff. d̃ gra. affi.

Generalis abolitõ. Re. ſ. abolitõ. Et vid̃ d̃ h̃ azo. i ſũ. C. eo. ti.

Generali ſmõe pſona loquẽs itelligit̃ excepta. de iureiurã. c. petitõ. vbi ꝯcor. i glo. Et intelligitur h̃ regłarit̃. qꝛ fallit interdũ vbi obligatõ vł pactũ ꝑcedit. qð inducit eq̃tatẽ q̃ndaʒ includẽtẽ etiã pſonã loquẽtis. vt ſi recepiſſeʒ. r. a te ⁊ promiſiſſeʒ tibi dare turri ꝯ oẽs hoĩes. tũc teneor ei dare ꝯ me ex pacto. De h̃ i. c. d̃ forma. xxij. q. v. q̃ñq; etiã i generali ſmõe nec familia loquentis intelligit̃.

Generalis locutõ generalit̃ ẽ intelligẽda. ff. de offi. pſi. l. pſes. xix. diſt. c. j. ff. q; me. cau. l. metũ aũt. §. aiaduertendũ. licʒ generale ðbũ ñ ſit ſp generałr intelligẽdũ. d̃ iureiurã. c. ad nr̃am. in glo. vłt.

Generalit̃ dr̃ qð imo etiã indefinite intelligendũ ẽ. d̃ ꝯiu. lepro. c. q̃niã. in glo. ſup ðbo. indefinita. ⁊. xix. di. ſi romanoꝝ. ff. d̃ publi. l. d̃ ꝑcio.

Generalia ðba ſunt ad ciuilẽ modũ referenda. ff. d̃ ſui. vrba. ꝑdi. l. ſi cui.

Generalis allegatõ q̃ñ ſufficiat ⁊ q̃ñ ñ. no. i. c. vr̃a. d̃ cobita. cle. Nã q̃ñq; ſufficit. vt. xlij. diſ. c. ſi qs deſpicit. §. huic etiã. vbi allegat̃ Johãnes euãgeliſta i epła ſua ſine q̃ta. Silr̃ hr̃ in. c. vr̃a. pal. alit̃ dr̃. alibi legit̃. ſ; q; nõ ſuffic̃ generał allegatõ. fa. cle. ꝯſtitutõnẽ. d̃ elec. ⁊. ij. q. j. i pmis inſti. d̃ pe. te. liti. i fi. Finalit̃ dr̃ q; ſufficit generaliter allegare corã ꝑncipe. qꝛ ꝑnceps cenſetur oĩa iura hr̃e i ſcrinio pectoris ſui. l. oim teſtam̃toꝝ. d̃. ſic igit̃. in fi. C. d̃ teſta. ſec⁹ vero corã aliis. Uel ſi ꝑnceps allegat deciſiua ꝓmulgando. tunc ſuffic̃ ei generaliter allegare. de cau. poſſ. c. j. d̃ no. op. nũc. c. j. Si autẽ allegat ſup ðbo. i iudiciũ deducto. tũc ſpãliter dʒ allegare ⁊ ſpecificare legẽ ſi ẽ ꝑegrina. qꝛ licet ꝑnceps ðtualit̃ oĩa iura i mẽte hẽat ñ tñ forſit̃. vt no. i. c. j. d̃ ꝯſti. li. vj. Q̃ñ ei ꝯſtat d̃ lege. ſuffic̃ generał allegatio. ał̃s ẽ neceſſaria ſpãlis. debʒ em̃ ſic allegari q; iudex reddat̃ clarus ⁊ nihil obſcurũ remaneat. xxvij. q. ſicut em̃. in fi.

Generalis clauſula ſignificat. qð ei⁹ ſignificatũ ꝓbare vł ſignificare ꝓbat. ⁊ tũc ñ ꝑtinet ad expſſe noiata. ff. d̃ ðbo. ſig. l. doli. ũ. g̃. Teſtatoꝛ filios inſtituit ⁊ inuicẽ ſubſtituit. ⁊ p⁹ filiũ exheredauit. q̃ exheredatõ vł clauſula ñ reuertit̃ ad inſtitutõeʒ immo ad ſubſtitutõeʒ. vt i. l. j. in fi. C. d̃ li. ꝑte. ⁊ exhere. Itẽ ibi pꝛ vnã filiã inſtituit ⁊ filiũ exheredauit. deĩnd̃ aliũ filiũ ſb̃ſtituit. exhẽdatio refert̃ ad ſolũ gradũ inſtitutõnis. vt. l. iij. §. fili⁹. ff. e. ti.

Gen⁹ ẽ qð ꝑdicat̃ d̃ pl̃ibꝫ differẽtibꝫ ſpecie. In ſti. d̃ iur. na. gen. ⁊ ciui. §. ꝯſtat. ũ. plebiſcitum. Et q̃ñ iuriſconſultus dat doctrinam. tũc capit genus vt logici. ⁊ ibi ponunt̃ exempla. no. l. ij. §. j. ff. ſi cer. peta. vbi capitur ſpecies pro genere. Unde vocabuluʒ genus non ſumitur ꝓ ipſa dictione. ſed pro ſignificato ꝑ ipſam. Et ſignificat diuerſimode prout ſignificatũ ex ea ſũptuʒ ⁊ quodlibet aliud mediuʒ ſignificare declarat. ðbi g̃tia. Teſtatoꝛ legat vel quis ꝓmittat ens. ſubſtantiam. vel rem. ſiue aĩal. nullum eſt legatum vł nulla ꝓmiſſio. l. cũ poſt. §. generali. ff. d̃ iur. do. Et no. i. l. legato generałr. ff. d̃ le. j. Rõ qꝛ ens ⁊ ſubſtãtia ſignificãt genẽaliſſime. ⁊ hec dictio aĩal licet ñ ſignificet ita generaliter. tam̃ adhuc ſignificat multũ generalit̃. Et intantum q; dicere totũ genus ꝯph̃endi in legato vł ꝓmiſſione eſt dicẽ legatũ vel ꝓmiſſionẽ ꝯtineri impoſſibile. etiam dãdo muſcã vł vermẽ liberaretur heres vł ꝓmiſſoꝛ. qð tñ nullius eſt validitatis. Und̃ dr̃ generis obligatõ ꝑire nõ ꝑt. l. i oĩoe. §. ij. ff. ad. l. falci. Sʒ tñ ſi diues ruralł dicẽt i teſtamẽto vel donatõe int̃ viuos. ego dono bubulco meo vnũ aĩal. intelligẽt̃ d̃ vno boue ad arãduʒ vel d̃ vno azino ſi hec erat q̃litas pſone cui dõatur. Nã q̃litas pſonaꝝ ⁊ ꝑcipue illaꝝ qbꝫ relinq̃t̃ dat intellectũ verbis. Et ſic ſumit̃ ꝯmũis modus intelligẽdi ðba ꝑdicta. Sec⁹ i genere generaliſſimo. qꝛ ibi nõ ẽ modus intelligẽdi q ſignificet aliqð vtile. Et idẽ i alio genere ſubalterno in q̃ nõ eſtʒ modus ꝯmũis aliqð vtile ſignificãdo. vt dicendo. lego rem corꝑalem vel incorꝑalem. qꝛ nihil ꝯprehenditur ſicut nec in generaliſſimo. Iteʒ ibi teſtatoꝛ legat vel quis ꝓmittit domum in genere ⁊ nullam habet domũ. non tenet legatum vel promiſſum. Secus ſi habet in patrimõio. l. ſi domus. ff. d̃ le. ij. Rõ ꝑmi. quia genus ita generaliter ſignificat q; non apparet de qua re voluit intelligere. Ratio ſecundi. qꝛ d̃ rebus propꝛijs quis ſolʒ diſponere. ⁊ ſic ſignificatũ generis reſtringit̃ ꝑ ſignificatuʒ h̃ quod

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg